

Știi cumva despre bug-ul verde sudic mirositor?

Автор(и): проф. д.с.н. Ангел Харизанов

Дата: 05.03.2019 Брой: 3/2019

Răspândirea largă a ploșniței verzi sudice, tendința acesteia de a migra în clădirile rezidențiale și cunoștințele insuficiente despre ea provoacă îngrijorare în rândul unei părți semnificative a populației din multe zone ale țării. Reproducerea în masă a ploșniței în timpul verilor uscate și fierbinți este adesea motivul daunelor aduse culturilor legumicole, cum ar fi roșiile, ardeii, vinetele și fasolea verde, din grădinile particulare și de pe suprafețele din apropierea localităților din multe regiuni. Cum poate fi limitată activitatea dăunătoare a ploșniței?

Insectele adulte și nimfele vatămă plante din peste 30 de familii, dar preferă roșiile, ardeii, vinetele, fasolea verde și alte culturi care formează fructe și păstăi. Acestea vatămă toate organele plantei, dar preferă fructele în dezvoltare, lăstarii în creștere și părțile apicale, precum și păstaiile tinere. În timpul hrănirii, ploșnițele "injectează" enzime digestive în organele vătămate și sug substanța lichefiată. Țesuturile din jurul locului de

hrănire se necrotizează. Fructele devin pătată cu numeroase pete care sunt inițial cenușiu-albicioase și apoi se închid la culoare, devenind maronii. Fructele tinere de roșie cresc slab, se deformează și cel mai adesea se usucă. În cazul unor vătămări severe, acestea seamănă cu fitotoxicitatea sulfuroasă. Lăstarii și părțile apicale sunt pătate cu pete cenușiu-albicioase și maronii și, în cazul unei infestări puternice, cresc slab și rămân în urma plantelor nevătămăte. Daunele în condiții de câmp sunt cele mai severe la roșii, iar în sere – la ardei, roșii și vinete. Nimfele de prim stadiu nu se hrănesc; cele de stadii doi–patru provoacă daune ușoare, în timp ce cele mai dăunătoare sunt adulții și nimfele de al cincilea stadiu.

În lunile de vară, ploșnița adultă este verde, în timp ce în perioada toamnă-iarnă este galben-maronie. Pe partea frontală a pronotului se află 3–5 pete albicioase, iar pe părțile laterale ale corpului – pete longitudinale negre. Ouăle sunt pal galbene imediat după depunere, iar mai târziu – portocalii deschise, în formă de butoi, cu proeminențe radiale pe partea superioară. Nimfa de prim stadiu este roșiatică cu picioare și antene deschise la culoare; cea de al doilea stadiu – cu abdomen roșu și cap, torace și picioare negre; cele de al treilea și al patrulea stadii – cu cap și parte dorsală verzi și pete galbene pe partea superioară și pe părțile laterale ale abdomenului, iar cea de al cincilea stadiu – cu abdomen galben-verzui și pete longitudinale roșii pe corp.

Specia dezvoltă două și parțial o a treia generație pe an în câmp deschis și iernează ca insectă adultă în resturile vegetale, sub scoarța copacilor, în sol, în clădiri abandonate și rezidențiale și în alte locuri adăpostite. Seara și noaptea, ploșnițele sunt puternic atrase de lumină. Dezvoltarea unui ciclu de viață depinde în principal

de temperatură, planta gazdă și umiditatea relativă. Condițiile optime sunt o temperatură de 28–30°C și o umiditate relativă de 65–80%. În astfel de condiții și cu planta gazdă preferată (roșia), o generație se dezvoltă în 20–25 de zile, iar în alte condiții – de la 25–35 la 40–65 de zile. Nimfa de prim stadiu se dezvoltă cel mai rapid – în 3 zile, iar cea mai lungă – 8 zile – este dezvoltarea nimfei de al cincilea stadiu. Ploșnițele încep să părăsească locurile de iernare când temperatura depășește 14–15°C – în a doua jumătate a lunii aprilie – începutul lunii mai. Se hrănesc intens timp de câteva săptămâni, se împerechează și încep să depună ouă noaptea. Depunerea ouălor începe în a doua jumătate a lunii mai. Ouăle sunt depuse pe partea inferioară a frunzelor, pe fructele tinere, pe păstăi și pe lăstari în grupuri de 25–30 până la 120–130 de ouă pe grup. Acestea sunt lipite între ele și de locul de depunere. O ploșniță depune până la 250 de ouă, cu întreruperi pentru hrănire suplimentară. În condiții optime, stadiul de ou durează 5–6 zile, iar stadiul de nimfă – 15–25 de zile. Nimfele încep să eclozeze spre sfârșitul lunii mai–începutul lunii iunie. Nimfele tinere (primul stadiu) rămân în grupuri în jurul corioanelor ouălor (eclozia tuturor ouălor din grup are loc aproape simultan), un comportament dezvoltat în timpul dezvoltării individuale pentru a asigura protecția împotriva dușmanilor naturali, a temperaturilor nefavorabile și a umidității relative scăzute. Nimfele de al doilea și al treilea stadiu trăiesc și ele gregar, în timp ce nimfele de al patrulea și al cincilea stadiu duc un mod de viață solitar și locuiesc cel mai adesea părțile apicale ale plantelor dimineața. Când sunt zgâlțâite sau supuse altor impacturi mecanice, acestea cad pe suprafața solului și rămân imobile pentru o anumită perioadă de timp – un comportament cunoscut ca catalepsie, acinezie și thanatoză, care este important pentru prognoză.

Ploșnițele adulte din prima generație apar spre sfârșitul lunii iunie–începutul lunii iulie, iar cele din a doua generație – la sfârșitul lunii iulie–prima jumătate a lunii august. În iulie, august și prima jumătate a lunii septembrie, condițiile pentru reproducere și activitate dăunătoare sunt cele mai favorabile, iar daunele sunt cele mai severe la roșii, ardei dulci și vinete în condiții de irigare. Ploșnițele unei a treia generații parțiale apar în a doua jumătate a lunii septembrie. La sfârșitul lunii septembrie și în octombrie, ploșnițele se mută treptat către locurile lor de iernare. Temperaturile scăzute din lunile de iarnă din țările zonei temperate limitează răspândirea ploșniței, iar în iernile foarte reci mortalitatea acesteia ajunge la 70–80% (iarna anului 2017). Ploșnițele femele, formele mai închise la culoare și indivizii bine înfierbântați rezistă mai bine la temperaturi scăzute. Toamna, ploșnițele adulte migrează în masă în clădirile rezidențiale, atrase de lumină. În perioada 2007–2013 și în 2016, specia s-a reproduș masiv din cauza verilor uscate și fierbinți și a provocat daune severe la roșii, ardei, vinete și fasole verde în grădinile particulare și pe suprafețele din apropierea localităților din multe regiuni ale țării.

Cum poate fi limitată activitatea dăunătoare a ploşniţei?

*Lucrări ale solului, fertilizarea echilibrată a culturii, irigarea, executarea lucrărilor pe părţile verzi ale plantelor;

*Curăţarea câmpurilor de resturile vegetale imediat după recoltare;

*Semănatul de fasole pentru procesare în aprilie şi iunie pentru a atrage ploşniţele şi a le distruge cu insecticide;

Clavitus este un insecticid de origine complet organică și este formulat pe baza sărurilor de potasiu și acizilor grași. Nu conține pesticide convenționale și reprezintă o combinație triplă de săruri de potasiu ale acizilor grași, uleiuri vegetale și uleiuri esențiale, ceea ce asigură o protecție eficientă împotriva ploșniței verzi sudice.

** Articolul a fost actualizat la 29.02.2024.*